

ДЕЯКІ АСПЕКТИ ІМПЛЕМЕНТАЦІЇ НОРМ МІЖНАРОДНОГО ПРАВА У ПРАВО УКРАЇНИ

Законодавство сучасної України знаходиться на періоді реформації, який крім вирішення досить великого кола інших питань, має на меті узгодження національного законодавства з нормами міжнародного права. Цей процес має неабияке значення для країни та для її співробітництва з іншими країнами світу, а також, крім цього, для розвитку України як соціально-орієнтованої та правової держави. Таке явище, що відбувається за допомогою реалізації державою її міжнародних зобов'язань, носить назву імплементація.

Проблемі імплементації норм міжнародного права приділено достатнє коло досліджень, оскільки вирішення такого завдання слід здійснювати планово і систематично, що не завжди виходить у законодавця і на що в теорії звернено багато уваги. Тому питання узгодження національного законодавства з нормами міжнародного права залишається завжди актуальним для вітчизняних і закордонних науковців, що можна прослідити у працях С. Алексєєва, М. Баймуратова, А. Гавердовського, В. Денисова, А. Дмитрієва, В. Євінтова, А. Зибайло, Ю. Капіца, І. Кияниця, І. Лукашук, Л. Лунц, с. Максименко, Н. Мушака, Р. Мюллерсона, П. Рабіновича, Н. Радановича, М. Раскалей, Г. Тункіна та інших.

Держави виступають основними суб'єктами міжнародного права, що мають повний суверенітет. Саме це наділяє їх можливістю бути незалежними у здійсненні політики у всіх сферах буття. У більшості випадків, діалог держав будується на основі міжнародних договорів – угод, що укладаються письмово між суб'єктами, і що регулюються міжнародним публічним правом незалежно від того, чи укладено такі угоди в одному документі, двох чи кількох зв'язаних між собою документах. Вони можуть мати досить різну назву: від протоколу до меморандуму. Крім того, що держави виступають як суб'єкти у цих договорах, вони є авторами правових норм, що можуть міститись саме в цих документах.

Віденська конвенція про право міжнародних договорів від 23.05.1969 р. вказує на те, що всі договори, які є чинними, повинні бути без заперечення обов'язковими для його учасників. Суб'єкти не можуть посилалися на норми свого національного законодавства при відповіді на питання, чому вони не дотримуються норм міжнародного права [1].

Проте існує низка проблем, з якими національні законодавці зіштовхуються у процесі імплементації міжнародних норм.

По-перше, це те, що Україна не є членом ЄС, саме утворення однакових правових умов для суб'єктів правовідносин, які і є вирішальною метою імплементації, беруть своє втілення лише в межах міжнародного публічного права внаслідок прийняття Україною відповідних міжнародних конвенцій, нормативних приписів, що підпадають ініціюванню до національного законодавства в незмінному вигляді.

По-друге, спільно з відповідними органами державної влади внутрішньодержавний механізм імплементації включає й інші елементи, що досі, не були ратифіковані, а отже не мають належного нормативного закріплення в Україні. Звернемо увагу на значимість гарантій реалізації правових норм. Які в законодавстві мають бути вичерпно-визначені: механізм реалізації, черговість дій, процедури тощо [3, с. 123]. Саме юридичні колізії та прогалини суттєво стають на заваді досягнення цілей, зазначених у нормах міжнародного права. Крім того, відсутність належної чіткості й визначеності в цьому питанні призводить до небажаних наслідків, зокрема таких, як інфляція права [2, с. 39–40].

По-третє, ключовим питанням є місце та ієрархічна пропорція з національними нормами звичаєвих міжнародно-правових норм і рішень міжнародних судів, що спільно із нормами міжнародних договорів імплементуються в систему законодавства України.

На основі викладеного можна сформулювати думку про те, що проблематика імплементації є актуальною, та має важливе значення для розвитку нашої держави. Існує необхідність здійснити на національному рівні чітку систематизацію приписів міжнародних актів. Такі заходи покращують ефективність механізму імплементації норм міжнародного права в українське, що дозволить провести необхідні кроки для значного розвитку національного права і законодавства

відповідно до кращих світових норм.

Джерела:

1. Віденська конвенція про право міжнародних договорів від 23.05.1969 р. URL: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/995_118.
2. Забігайло В. К. Панування права чи інфляція законодавства. *Вісник Київського університету. Суспільно-політичні науки*. 1992. №6. С. 36–40.
3. Проблемы реализации права. *Правовая система социализма. Функционирование и развитие*: Кн. 2 / [Л. Н. Завадская, Е. В. Куманин; Ред. кол. В. Н. Кудрявцев и др.]; Отв. ред. А. М. Васильев. М.: Юридическая литература, 1987. 328 с.

Науковий керівник – к.ю.н., доцент Федорова Т. С.